

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні групи забезпечення
спеціальності
від « 8 » 09 2020 року
Протокол № 1
Голова групи Чугай А.В.

«УЗГОДЖЕНО»
Декан природоохоронного факультету
Чугай А.В.

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни
« ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ »

(назва навчальної дисципліни)

101 «Екологія»

(шифр та назва спеціальності)

ОПП «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване
природокористування»

(назва освітньої програми)

бакалавр

(рівень вищої освіти)

денна

(форма навчання)

III

(рік навчання)
контролю)

V

(семестр навчання)

3/90

(кількість кредитів ЄКТС/годин)

залік

(форма

Екології та охорони довкілля

(кафедра)

Одеса, 2020 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Вивчення теоретичних і практичних аспектів використання природно-рекреаційного потенціалу територій і акваторій для розвитку екотуристичної діяльності, спрямованої на задоволення оздоровчих потреб суспільства; підвищення ефективності раціонального природокористування (особливо об'єктів природно-заповідного фонду); принципів сталого розвитку екологічного туризму.
Компетентність	К41. Здатність використовувати теоретичні знання і практичні навички з метою організації еколого-рекреаційної діяльності
Результат навчання	Р411. Вміти організувати екотуристичну діяльність, розробляти заходи щодо оптимального використання природно-рекреаційних ресурсів.
Базові знання	Основні види екологічного туризму та перевага їх застосування враховуючи особливості природних умов регіонів України, вплив екологічного туризму на навколишнє середовище та напрями його зниження, принципи організації екотуристичної діяльності, порядок розробки і формування екологічного туру та оцінки його економічної ефективності, світовий досвід розвитку екологічного туризму.
Базові вміння	Застосовувати екологічні знання при організації екотуристичної діяльності, розробці заходів щодо оптимального використання природно-рекреаційних ресурсів, використовувати при рішенні практичних задач охорони об'єктів природно-заповідного фонду.
Базові навички	Оцінювати можливі негативні наслідки зміни якості навколишнього середовища від туристичної діяльності, приймати рішення щодо їх мінімізації; застосовувати базові екологічні знання для раціонального використання природно-рекреаційного потенціалу територій.
Пов'язані силлабуси	-
Попередні дисципліни	“ Загальна екологія (та неоекологія)”
Наступні дисципліни	-
Кількість годин	лекції: 30 год. семінарські заняття: 15 год. самостійна робота студентів: 45 год.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-Л1	Передумови та етапи розвитку екологічного туризму. Основні складові екологічного туризму.		
	• Тема 1. Світовий досвід розвитку екологічного туризму.	2	1
	• Тема 2. Основні поняття рекреаційної географії.	4	1
	• Тема 3. Класифікаційні ознаки туризму	2	1
	• Тема 4. Ресурси екологічного туризму	4	1
	• Тема 5. Наслідки рекреаційно-туристичної діяльності.	4	1
	Модульна тестова контрольна робота №1		5
ЗМ-Л2	Стратегічні основи розвитку екологічного туризму.		
	• Тема 1. Передумови для організації і виконання екотурів	4	1
	• Тема 2. Маркетинг у екотуризмі.	4	1
	• Тема 3. Державні інструменти стратегії розвитку туризму. Місцеві і регіональні фактори залучення туристів.	2	1
	• Тема 4. Наукове забезпечення розвитку екотуризму. Удосконалення системи підготовки кадрів для екологічного туризму.	2	1
	• Тема 5. Міжнародне співробітництво в сфері туризму	2	1
	Модульна тестова контрольна робота №2		5
	Залік		10
	Разом	30	30

Консультації: Полетаєва Л.М., раз на тиждень 1 година згідно розкладу занять за графіком консультацій, затвердженого на засіданні кафедри.

2.2. Практичний модуль

Код	Назва тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	• Тема 1. Еволюція понять і визначень у сфері екологічного туризму.	3	3
	• Тема 2. Принципи класифікації екотуризму.	3	3
	• Тема 3. Природно-заповідний фонд, як основа розвитку екотуризму.	3	3
	• Тема 4. Вплив екотуризму на геологічне середовище, рослинний і тваринний світ. Розрахунок рекреаційного навантаження на територію	3	3
	• Тема 5. Принципи проектування екотуристичної послуги. Розробка екологічного маршруту	3	3
	Разом:	15	15

Консультації: Полетаєва Л.М., раз на тиждень 1 година згідно розкладу занять за графіком консультацій, затвердженого на засіданні кафедри.

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин СРС	Строк проведення (семестр, тиждень)
ЗМ-Л1	Підготовка до лекційних занять.	5	1-7 тиждень
	Виконання модульної тестової контрольної роботи (обов'язковий)	5	
ЗМ-Л2	Підготовка до лекційних занять .	5	8-14 тиждень
	Виконання модульної тестової контрольної роботи (обов'язковий)	5	
ЗМ-П	Підготовка до практичних занять.	7	1-14 тиждень
	Усне опитування та захист практичної роботи (обов'язковий).	8	2-10 тиждень
	Підготовка до заліку	10	
	Разом:	45	

2.3.1. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-Л1, ЗМ-Л2.

Організація контролю знань студентів побудована за накопичувально-модульним принципом згідно вимог діючого в університеті Положення «Про проведення підсумкового контролю знань студентів».

З *теоретичного* курсу навчальної дисципліни студент повинен бути готовим відповідати на усні запитання лектора під час лекційних занять; виконати 10 тестових завдань відкритого типу модульної контрольної роботи.

Формами контролю засвоєння теоретичних знань є усне опитування під час лекційних занять (поточний контроль), модульні контрольні роботи за кожним змістовним модулем (внутрішньо семестровий контроль), складання залікової контрольної роботи (підсумкова атестація).

Варіанти модульної контрольної роботи містять 10 запитань у тестовому вигляді. Кожна вірна відповідь оцінюється у 2 бали (ЗМ-Л1, ЗМ-Л2). Максимальна кількість балів за виконаний варіант кожної модульної контрольної роботи становить **20 балів**.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати з лекційної частини складає **40 балів**.

2.3.2. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П

Формою контролю практичного модулю ЗМ-П є усне опитування під час проведення практичних (семінарських) занять та захист практичної роботи. Термін виконання на протязі 2-10 тижнів навчання.

Індивідуальні теми до практичної роботи студенти узгоджують з викладачем. Загальна назва: "**Особливості використання об'єктів ПЗФ для екотуризму**". Далі за вибором пропонуються наступні об'єкти природно-заповідного фонду (Національні природні парки України):

1. Ічнянський.
2. Ужанський.
3. Гуцульщина.
4. Галицький.
5. Нижньодністровський.
6. Тузловські лимани
7. Гетьманський.
8. Білозерський.
9. Слобожанський.
10. Пирятинський.
11. Дністровський каньон
12. Кременецькі Гори.
13. Бузький Гард.
14. Хотинський.
15. Верховинський.
16. Приазовський.
17. Нижньосульський.
18. Карпатський.
19. Синевир.
20. Сколівські Besкиди.
21. Яворівський.
22. Шацький.

23. Деснянсько – Старогутський.
24. Азово – Сивашський.
25. Подільські Товри.
26. Білобережжя Святослава
27. Вєрхнє Побужжя
28. Вижницький
29. Великий Луг
30. Голосіївський
31. Гомільшанські ліси
32. Дворічанський
33. Дєрмансько-Острозький
34. Джарилгачський
35. Зачарований край
36. Залісся
37. Мале Полісся
38. Мезинський
39. Північне Поділля
40. Припять-Стохид
41. Святі Гори
42. Черемошський
43. Чарівна гавань

Практична робота повинна містити наступні розділи:

Зміст

Вступ

1 Ресурси екологічного туризму (заповідні території).

2 Особливості використання території ПЗФ для цілей рекреації та наслідки рекреаційно-туристичної діяльності.

Висновки

Перелік посилань

Під час виконання практичної роботи пропонується використати літературні джерела [3-9] а також спеціальну літературу по даному об'єкту. Також у процесі виконання студенти можуть використовувати будь які інші наукові джерела, які відповідають тематиці і змісту розділів 1 і 2 .

Оформлення практичної роботи здійснюється відповідно до вимог ДСТУ у вигляді друкованого/електронного текстового документу на аркушах формату А4. Поля по 20 мм. Шрифт 14. Отступ 1,5 інтервал. Об'єм 10-12 сторінок.

Всього за практичні (семінарські) заняття та виконання практичної роботи студент може отримати **60 балів**.

Загальна максимальна кількість балів з дисципліни «Екологічний туризм», яку студент може отримати, складає **100 балів** (теоретична частина -**40 балів**, практична частина – **60 балів**).

Студент вважається допущеним до підсумкової залікової контрольної роботи з дисципліни “Екологічний туризм”, якщо він виконав усі види робіт, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, і набрав за модульною системою суму не менше **50 балів** від максимально можливої: за практичну (**30 балів**) та теоретичну частини (**20 балів**).

Варіанти залікової контрольної роботи містять 20 запитань у тестовому вигляді. Кожна вірна відповідь оцінюється у 5 балів.

Максимальна кількість балів за залікову контрольну роботу становить **100 балів**.

Загальна кількісна оцінка (загальний бал успішності) з дисципліни є усередненою між кількісною оцінкою поточних контролюючих заходів (%) і кількісною оцінкою за залікову контрольну роботу (%).

Студенти, які на день проведення залікової контрольної роботи мають заборгованість з практичної частини дисципліни, не допускаються до підсумкового семестрового контролю до моменту ліквідації цієї заборгованості у встановленому в ОДЕКУ порядку. Ліквідація заборгованості з практичної частини курсу здійснюється за графіком, який складається викладачами дисципліни, затверджується її завідувачем та оприлюднюється для студентів в останній день семестру.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль ЗМ-Л1 «Передумови та етапи розвитку екологічного туризму. Основні складові екологічного туризму».

3.1.1. Повчання

Тема 1. Світовий досвід розвитку екологічного туризму. Короткий огляд розвитку туризму в Україні.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: стислий огляд розвитку туризму, на основні етапи становлення екологічного туризму, економічні передумови розвитку туризму в світі і в Україні.

Література [1, 2, 10, 12, 14].

Тема 2. Основні поняття рекреаційної географії.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: Основні поняття у галузі екологічного туризму нерозривно пов'язані з понятійно-термінологічним апаратом рекреаційної географії (відпочинок, рекреація, туризм, екотуризм, екскурсії), основні положення Закону України „Про туризм”.

Література [1, 2, 11, 13, 14].

Тема 3. Класифікаційні ознаки туризму.

Основні екологічно орієнтовані види туризму. При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: еволюція понять і визначення екологічного туризму різними авторами; принципи і особливості екологічного туризму, агротуризм, зелений туризм, сільський туризм.

Література [1- 3, 11, 13, 14].

Тема 4. Ресурси екологічного туризму

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: природно-заповідний фонд як основа розвитку екотуризму, характеристику об'єктів природно-заповідного фонду, особливості організації екотуристичної діяльності.

Література [1, 3, 4, 5, 8, 13].

Тема 5. Наслідки туристично-рекреаційної діяльності.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: вплив екотуризму на геологічне середовище, рослинний і тваринний світ, основні наслідки туристично-

рекреаційної діяльності, стадії рекреаційної дигресії, управління процесами впливу на стан довкілля, суспільство та економіку.

Література [1, 3, 5, 8, 13].

3.1.2. Питання для самоперевірки

1. Які тенденції розвитку сучасного туризму?
2. Які передумови становлення екологічного туризму?
3. У чому полягає зв'язок між туризмом, суспільством і станом довкілля?
4. Що таке вільний час і відпочинок?
5. Що таке рекреація, рекреаційна діяльність і рекреаційні ресурси?
6. Наведіть визначення поняття “туризм”.
7. Наведіть еволюцію визначення „екологічний туризм”.
8. Які задачі Міжнародного року екотуризму?
9. Які основні тлумачення термінів “туризм” і “турист”?
10. Які основні ознаки класифікації туризму?
11. Що таке “бедвотчинг”?
12. Назвіть основні складові ресурсів екотуризму.
13. Які основні елементи включає європейська екологічна мережа?
14. Чому заповідні території включають найголовніші ресурси екотуризму?
15. У чому полягає негативний вплив еколого-туристичної діяльності на рослинний покрив ?
16. У чому полягає негативний вплив еколого-туристичної діяльності на тваринний світ ?

Питання для самоперевірки базових результатів знань

1. Коли і як почався розвиток масового туризму?
2. Які принципи і специфічні особливості екотуризму?
3. Які ви знаєте принципи сталого розвитку туризму?
4. Які відомі вам трактування екологічного туризму?
5. Які основні типи і ознаки екотуризму?
6. Що таке агро туризм (зелений туризм)?
7. Які ключові принципи покладено у розвиток екотуризму на заповідних природних територіях ?
8. Назвіть негативні впливи розвитку екологічного туризму на стан довкілля?
9. Які найважливіші аспекти взаємин туризму і навколишнього середовища?
10. Які існують специфічні міри контролю за процесами впливу на навколишнє середовище?

3.2. Модуль ЗМ-Л2 «Стратегічні основи розвитку екологічного туризму»

3.2.1. Повчання

Тема 1. Передумови для організації і виконання екотурів

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: тлумаченням поняття «екотурист»; основні норми поведінки екотуристів; основні напрями екологічної освіти, «екологічний тур»; види екологічних турів; вимоги організації екотурів; тлумаченням поняття «екологічна тропка», їх класифікація. Організація екологічних турів. Екологічні тропи.

Література [1, 2, 3, 13].

Тема 2. Маркетинг у екотуризмі.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: індустрія екотуризму і туристські ринки, специфічні особливості індустрії туризму, туристське обслуговування, туристський продукт, додаткові туристські послуги, роль реклами в розвитку екологічного туризму, методи організації та керування екотуризмом.

Література [1, 2, 3, 13,14].

Тема 3. Державні інструменти стратегії розвитку туризму. Місцеві і регіональні фактори залучення туристів.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: Закон України „Про туризм”, економічні інструменти розвитку туризму, основні напрями та перспективи розвитку екологічного туризму, роль регіональних та місцевих органів у розвитку туризму.

Література [1, 2, 3, 13].

Тема 4. Наукове забезпечення розвитку екотуризму. Удосконалення системи підготовки кадрів для екологічного туризму.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: наукову та нормативну базу розвитку туризму, роль менеджменту в екологічному туризмі, підвищення рівня кваліфікації кадрів для сталого розвитку екологічного туризму.

Література [1, 2, 7, 11].

Тема 5. Міжнародне співробітництво в сфері туризму

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: Основи розвитку екологічного туризму в Україні, міжнародне співробітництво в сфері туризму.

Література [1, 2, 4, 5, 7, 9, 11].

3.2.2. Питання для самоперевірки

1. Перелічить основні положення щодо захисту довкілля і культурно-історичних об'єктів під впливом туристської діяльності.
2. Яка роль громадськості в розвитку екотуризму?
3. Які існують шляхи залучення місцевих співтовариств у еколого-туристичній процес?
4. Які існують шляхи залучення територіальних громад у розвиток екотуризму?
5. Яка роль відіграють неурядові організації в розвитку екотуризму?
6. Як реклама, торгові марки і знаки сприяють підвищенню рейтингу екотуризму?

Питання для самоперевірки базових результатів знань

1. Яка інформація необхідна для організації і здійснювання екотуру?
2. Які основні критерії визначення цільових груп?

3. Які показники якості туристських об'єктів?
4. Ціль розвитку менеджменту в екотуризмі?
5. Із чого повинна складатися маркетингова стратегія екотуризму?
6. Що таке „індустрія туризму”?
7. У чому полягає комплексний характер туристського обслуговування?
8. Які функції покладаються туроператорів і турагентів?
9. Що таке туристський продукт і туристський пакет?
10. Що таке туристський попит і туристська пропозиція?

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1 Тестові питання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л1

1. Хто вперше запропонував термін “екологічний туризм”?:
Література [1 с.9].
2. Подорож у відносно недоторкані місця природи з метою оздоровлення, пізнання не наносячи шкоди природному середовищу та сприяючи його охороні називається:
Література [1 с.21].
3. Витоптування від 30% до 60%, травяний покрив деградує, підстилка в стадії руйнування відноситься до стадії рекреаційної дигресії :
Література [1 с.66].
4. Маршрут призначений для проведення пізнавальних екскурсій на заповідних територіях називається:
Література [1 с.60].
5. Основні вимоги для формування екостежки є:
Література [1 с.61].
6. Зведення до мінімуму негативних наслідків екологічного і соціально-культурного характеру – основні риси:
Література [1 с.37].
7. Основними ресурсами для сталого розвитку екотуризму є:
Література [1 с.45].
8. Використання природного ландшафту з метою отримання економічного прибутку з мінімізацією впливу на стан довкілля є основні риси:
Література [1 с.9].
10. Екостежка для екологічного виховання довжиною не більше 2км, тривалість екскурсій до 3 годин відносяться до:
Література [1 с.60].

11. Витоптування від 5% до 10%, трав'яний покрив малопорушений, підлісок задовільний відноситься до стадії рекреаційної дигресії :

Література [1 с.66].

12. Допустима кількість рекреантів на одиницю площі, які одночасно можуть перебувати на даній території називається:

Література [1 с.70].

13. Сприяння охороні природи, місцевого соціального культурного середовища – основна риса:

Література [1 с.37].

14. Базовими напрямками діяльності адміністрації заповідних територій є:

Література [1 с.48,49].

15. Трансформація природних біотопів під впливом рекреації називається

Література [1 с.66].

16. Вилов пташенят, загибель мурах під ногами переходів і колесами транспорту є

Література [1 с.67].

17.Збереження культурної спадщини регіону, економічний прибуток, взаємне культурне збагачення туристів і місцевих жителів є:

Література [1 с.70].

18.У колишньому СРСР термін екотуризм був використаний:

Література [1 с.10].

19.Основні ресурси екологічного туризму:

Література [1 с.45].

20. Сукупність явищ і віносин для оздоровчої, пізнавальної, розважальної та спортивної діяльності людей називається:

Література [1 с.17].

21.Відпочинковий туризм зосереджений на сільських територіях є:

Література [1 с.35].

22. Подорожі, що організуються з метою участі у конференціях, конгресах, семінарах називається:

Література [1 с.34].

23. Гранично припустима величина рекреаційного навантаження на заповідні території визначається:

Література [1 с.48].

24. Екостежки на територіях національних парків довжиною більше 8км, тривалістю маршрутів більше 4годин відносяться до:

Література [1 с.60].

25. Витоптування до 5%, травяний покрив непорушени, підлісок непорушений відноситься до стадії рекреаційної дигресії

Література [1 с.66].

26. Змінення відносин конкурування, посилення чи ослаблення пресу хижаків є вплив екотуризму:

Література [1 с.67].

27. Основні призначення екостежок є :

Література [1 с.60].

28. Найбільшим потенціалом для цілей екотуризму володіють:

Література [1 с.45].

29. Особа форма екотуризму – спостереження за птахами називається:

Література [1 с.42].

30.Розвиток екотуризму на заповідних територіях базується на принципі:

Література [1 с.48].

4.2 Тестові питання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л2

1. Наявність привабливих природних об'єктів, сприятливих біокліматичних умов, лікувальних ресурсів відносяться до характеристик:

Література [1 с.73].

2. Сукупність підприємств, організацій для забезпечення розвитку туризму називається:

Література [1 с.84].

3.Первинна одиниця туристського продукту, що реалізується туристам називається:

Література [1 с.88].

4. Оперативне розміщення туристів в готелях, установлення санітарно-гігієнічного порядку високий рівень обслуговування відносяться до показників:

Література [1 с.77].

5. Маркетингова стратегія екотуризму включає:

Література [1 с.83].

6. Чітко регламентовані подорожі, запропоновані туристичними фірмами, термінами, обсягу послуг входять до туризму :

Література [1 с.31].

7. До факторів, що визначають можливість реалізації різних видів туризм відносяться :

Література [1 с.73].

8. Процес обліку і порівняння запланованого потоку туристів з фактичним входить до етапу:

Література [1 с.49].

9.Пакетує різні послуги, у єдиний турпродукт:

Література [1 с.88].

10. Платоспроміжність туриста, інтенсивність витрат визначає:

Література [1 с.90].

11.Підвищенню рейтингу екотуризму сприяє:

Література [1 с.91].

12. Аналіз наслідків туристичної діяльності оцінюється за допомогою:

Література [1 с.49].

13. Регіональні структури екотуризму України формуються за такими факторами:

Література [1 с.100].

14.Невід'ємною частиною обслуговування туризму є :

Література [1 с.88].

15. Міське населення може отримувати прибуток від таких видів діяльності на заповідних територіях у:

Література [1 с.53].

16.Наявність лікарень, спеціальних медичних установ, кваліфікованих лікарів відноситься до характеристик :

Література [1 с.73].

17.Забезпеченість продуктами, сувенірами, висока якість продукції, ввічливе обслуговування відносяться до показників якості:

Література [1 с.78].

18.Основні властивості індустрії туризму:

Література [1 с.85].

19. Санітарно-гігієнічний стан атмосферного повітря, поверхневих вод, джерел

питного водопостачання відносяться до характеристик

Література [1 с.73].

20. Справний технічний стан транспорту, висока кваліфікація водіїв, вчасне подання транспорту відносяться до критеріїв якості:

Література [1 с.79].

4.3 Питання до семінарських занять модуля ЗМ-П

Тема 1. Еволюція понять і визначень у сфері екологічного туризму.

1. Коли і як почався розвиток масового туризму?
2. Які тенденції розвитку сучасного туризму?
3. Які передумови становлення екологічного туризму?
4. У чому полягає зв'язок між туризмом, суспільством і станом довкілля?
5. Які основні передумови розвитку екотуризму існують в Україні?
6. Які існують передумови для розвитку екотуризму в Азово-Чорноморському регіоні України?
7. Чому водно-болотні угіддя Азово-Чорноморського регіону України вважаються унікальними ресурсами для розвитку екотуризму?

Література [1, 7]

Тема 2. Принципи класифікації екотуризму.

1. Які основні ознаки класифікації туризму?
2. Що таке агро туризм (зелений туризм)?
3. Які відомі вам трактування екологічного туризму?
4. Які основні типи і ознаки екотуризму?
5. Що таке “бедвотчинг”?

Література [1, 7]

Тема 3. Природно-заповідний фонд, як основа розвитку екотуризму.

1. Назвіть основні складові ресурсів екотуризму.
2. Які основні елементи включає європейська екологічна мережа?
3. Чому заповідні території включають найголовніші ресурси екотуризму?
4. Які ключові принципи покладено у розвиток екотуризму на заповідних природних територіях ?
5. Класифікація об'єктів природно-заповідного фонду.

Література [1, 7]

Тема 4. Вплив екотуризму на геологічне середовище, рослинний і тваринний світ. Розрахунок рекреаційного навантаження на територію

1. Назвіть негативні впливи розвитку екологічного туризму на стан довкілля?
2. У чому полягає негативний вплив еколого-туристичної діяльності на рослинний покрив ?
3. У чому полягає негативний вплив еколого-туристичної діяльності на тваринний світ ?
4. Які найважливіші аспекти взаємин туризму і навколишнього середовища?
5. Які існують специфічні міри контролю за процесами впливу на навколишнє

середовище?

6. Що таке рекреаційне навантаження на територію?

Література [1, 7]

Тема 5. Принципи проектування екотуристичної послуги. Розробка екологічного маршруту

1. Яка інформація необхідна для організації і здійснювання екотуру?
2. Які основні критерії визначення цільових груп?
3. Які показники якості туристських об'єктів?
4. Перелічить основні положення щодо захисту довкілля і культурно-історичних
5. Яка роль громадськості в розвитку екотуризму?
6. Яка роль відіграють неурядові організації в розвитку екотуризму?
7. Із чого повинна складатися маркетингова стратегія екотуризму?
8. Що таке „індустрія туризму”?
9. У чому полягає комплексний характер туристського обслуговування?
10. Які функції покладаються на туроператорів і турагентів?
11. Що таке туристський продукт і туристський пакет?
12. Що таке туристський попит і туристська пропозиція?
13. Як реклама сприяє підвищенню рейтингу екотуризму?

Література [1, 7]

4.4 Тестові завдання до залікової контрольної роботи

1. Відновлення працездатності людини, зниження нервово і психічного збудження та фізичного напруження називається:

Література [1 с.16].

2. Сукупність відносин і явищ, що виникають у результаті подорожі поза постійним місцем проживання називається:

Література [1 с.17].

3. Сприяння охороні природи, місцевого соціального культурного середовища – основна риса:

Література [1 с.37].

4. Природно-антропогенні об'єкти(явища), які використовуються для оздоровлення, відпочинку і рекреації називаються:

Література [1 с.17].

5. Основні ресурси екологічного туризму:

Література [1 с.44].

6. Сукупність явищ і відносин для оздоровчої, пізнавальної, розважальної та спортивної діяльності людей називається:

Література [1 с.15].

7. Подорожі, що організуються з метою участі у конференціях, конгресах, семінарах називається:

Література [1 с.34].

8. Подорожі, що здійснюються з метою вивчення історії культури і способів життя рідкісних чи екзотичних народностей називається:

Література [1 с.34].

9. Особа форма екотуризму – спостереження за птахами називається:

Література [1 с.42].

10. Найбільшим потенціалом для цілей екотуризму володіють:

Література [1 с.45].

11. Наявність привабливих природних об'єктів, сприятливих біокліматичних умов, лікувальних ресурсів відносяться до характеристик:

Література [1 с.73].

12. Сукупність підприємств, організацій для забезпечення розвитку туризму називається:

Література [1 с.84].

13. Первинна одиниця туристського продукту, що реалізується туристам називається:

Література [1 с.88].

14. Оперативне розміщення туристів в готелях, установлення санітарно-гігієнічного порядку високий рівень обслуговування відносяться до показників:

Література [1 с.77].

15. Маркетингова стратегія екотуризму включає:

Література [1 с.83].

16. Чітко регламентовані подорожі, запропоновані туристичними фірмами, термінами, обсягу послуг входять до туризму :

Література [1 с.31].

17. До факторів, що визначають можливість реалізації різних видів туризму відносяться :

Література [1 с.73].

18. Процес обліку і порівняння запланованого потоку туристів з фактичним входить до етапу:

Література [1 с.49].

19. Пакетує різні послуги, у єдиний турпродукт:

Література [1 с.88].

20. Платоспроможність туриста, інтенсивність витрат визначає:
Література [1 с.90].
21. Підвищенню рейтингу екотуризму сприяє:
Література [1 с.91].
22. Аналіз наслідків туристичної діяльності оцінюється за допомогою:
Література [1 с.49].
23. Регіональні структури екотуризму України формуються за такими факторами:
Література [1 с.100].
24. Невід'ємною частиною обслуговування туризму є :
Література [1 с.88].
25. Міське населення може отримувати прибуток від таких видів діяльності на заповідних територіях у:
Література [1 с.53].
26. Наявність лікарень, спеціальних медичних установ, кваліфікованих лікарів відноситься до характеристик :
Література [1 с.73].
27. Забезпеченість продуктами, сувенірами, висока якість продукції, ввічливе обслуговування відносяться до показників якості:
Література [1 с.78].
28. Основні властивості індустрії туризму:
Література [1 с.85].
29. Санітарно-гігієнічний стан атмосферного повітря, поверхневих вод, джерел питного водопостачання відносяться до характеристик
Література [1 с.73].
30. Справний технічний стан транспорту, висока кваліфікація водіїв, вчасне подання транспорту відносяться до критеріїв якості:
Література [1 с.79].
31. Хто вперше запропонував термін “екологічний туризм”?:
Література [1 с.9].
32. Подорож у відносно недоторкані місця природи з метою оздоровлення, пізнання не наносячи шкоди природному середовищу та сприяючи його охороні називається:
Література [1 с.21].

33. Витоптування від 30% до 60%, трав'яний покрив деградує, підстилка в стадії руйнування відноситься до стадії рекреаційної дигресії :

Література [1 с.66].

34. Маршрут, призначений для проведення пізнавальних екскурсій на заповідних територіях називається:

Література [1 с.60].

35. Основні вимоги для формування екостежки є:

Література [1 с.61].

36. Зведення до мінімуму негативних наслідків екологічного і соціально-культурного характеру – основні риси:

Література [1 с.37].

37. Основними ресурсами для сталого розвитку екотуризму є:

Література [1 с.45].

38. Використання природного ландшафту з метою отримання економічного прибутку з мінімізацією впливу на стан довкілля є основні риси:

Література [1 с.9].

40. Екостежка для екологічного виховання довжиною не більше 2км, тривалість екскурсій до 3 годин відносяться до:

Література [1 с.60].

41. Витоптування від 5% до 10%, травяний покрив малопорушений, підлісок задовільний відноситься до стадії рекреаційної дигресії :

Література [1 с.66].

42. Допустима кількість рекреантів на одиницю площі, які одночасно можуть перебувати на даній території називається:

Література [1 с.70].

43. Сприяння охороні природи, місцевого соціального культурного середовища – основна риса:

Література [1 с.37].

44. Базовими напрямками діяльності адміністрації заповідних територій є:

Література [1 с.48,49].

45. Трансформація природних біотопів під впливом рекреації називається

Література [1 с.66].

46. Вилов пташенят, загибель мурах під ногами переходів і колесами транспорту є

Література [1 с.67].

47.Збереження культурної спадщини регіону, економічний прибуток, взаємне культурне збагачення туристів і місцевих жителів є:

Література [1 с.70].

48. У колишньому СРСР термін екотуризм був використаний:

Література [1 с.10].

49. Основні ресурси екологічного туризму:

Література [1 с.45].

50. Сукупність явищ і віносин для оздоровчої, пізнавальної, розважальної та спортивної діяльності людей називається:

Література [1 с.17].

51. Відпочинковий туризм зосереджений на сільських територіях є:

Література [1 с.35].

52. Подорожі, що організуються з метою участі у конференціях, конгресах, семінарах називається:

Література [1 с.34].

53. Гранично припустима величина рекреаційного навантаження на заповідні території визначається:

Література [1 с.48].

54. Екостежки на територіях національних парків довжиною більше 8км, тривалістю маршрутів більше 4годин відносяться до:

Література [1 с.60].

55. Змінення відносин конкурування, посилення чи ослаблення пресу хижаків є вплив екотуризму:

Література [1 с.67].

56. Основні призначення екостежок є :

Література [1 с.60].

57. Найбільшим потенціалом для цілей екотуризму володіють:

Література [1 с.45].

58. Особа форма екотуризму – спостереження за птахами називається:

Література [1 с.42].

59. Розвиток екотуризму на заповідних територіях базується на принципі:

Література [1 с.48].

60. Історико-архітектурні і археологічні об'єкти є ресурсами :

Література [1 с.48].

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Русев І.Т., Сафранов Т.А. Екологічний туризм. Конспект лекцій. – Дніпропетровськ; «Економіка» - 2005. – 118 с. URL: http://eprints.library.odku.edu.ua/3458/1/RusevIT_EkoTurizm_KL_2005.pdf
2. Ситник К.М., Андрієнко Т.Л. Екологічний туризм – проблеми та перспективи // Устойчивое развитие туризма
3. Гетьман В.І. Сталий розвиток екотуризму на природно-заповідних територіях чорноморського регіону України. // Устойчивое развитие туризма на Черноморском побережье. – Одесса: ОЦНТИ, 2001. - С.241 - 247
4. Полетаєва Л.М., Сафранов Т.А. Проблема екологізації рекреаційно-туристичної діяльності в Україні./Людина та довкілля. Проблеми неоекології, вип. № 3-4(26)- Харків, 2016 - С.51-61.
5. Сафранов Т.А. Проблема экологизации туристической деятельности. Мат. Межд. симпозиума “Устойчивое развитие туризма на Черноморском побережье”. - Одесса: ОЦНТЭПИ, 2003. – С. 226-230.
6. Русева К.И., Русев И.Т., Русева Т.Д. Состояние и перспективы развития экологического туризма в Одесской области // Устойчивое развитие туризма на Черноморском побережье: сборник материалов симпозиума. – Одесса: ОЦНТЭИ, 2002. – С. 169-171.
7. Збірник методичних вказівок до семінарських занять з дисципліни “Екологічний туризм”. Напрямок підготовки 6.040106 „Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування”, спеціалізація “Екологія рекреаційного та курортного господарства” / Ільїна В.Г., – Одеса: ОДЕКУ, 2010. – 49 с. URL: http://eprints.library.odku.edu.ua/5685/1/IllinaVG_Ekoturizm_SZ_MV_2010.pdf

Додаткова література

- <http://library.odku.edu.ua>.
8. Ващенко Н.П. Проблеми розвитку туризму в національних природних парках України // Заповідна справа в Україні на межі тисячоліть. – Канів, 1999. - С. 84-187.
  9. Юнис Э. Проблемы и возможности, связанные с международным годом экотуризма: устойчивость и вовлечение местных сообществ // Материалы семинара «Экотуризм – инструмент устойчивого развития в 21 веке для переходных экономик стран СНГ, Китая и Монголии». – Алма-Ата, 2001. – С. 14-20.

- 10.Топчиев А.Г., Циньшен Ван. Устойчивый туризм и экотуризм: тенденция и проблемы развития. Мат. Межд. симпозиума “Устойчивое развитие туризма на Черноморском побережье”. - Одесса: ОЦНТЭПИ, 2003. - С. 241-249.
- 11.Закон України „Про туризм” (1995, №324/95-ВР); Про внесення змін до Закону України „Про туризм” від 18.11.2003 №1282-IV.
12. Туризм на порозі ХХІ століття: освіта, культура, екологія. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (19 – 20 жовтня 1999 р.) м. Київ. – К.: Вид-во „КІТЕП”, 1999. – 268 с.
13. Герасименко В.Г. Організація туристичної діяльності: Конспект лекцій. – Одесса: Вид-во «ТЕС», 2007. – 66 с. <http://library.odku.edu.ua>.
14. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 272 с.
15. Про стандартизацію та сертифікацію: Закон України//стандартизація, сертифікація і якість//.-1997.-№6- с.12.
16. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000р.// Відомості Верховної Ради України.-2000.-№36-с.299.